

PÕLLUMAJANDUS-
MINISTEERIUM

Biomajandus: ärilisi võimalusi avav poliitika

Ants Noot

Põllumajandusministeeriumi kantsler

25.09.2014

Biomajanduse arenguteel

Mis meil on olemas?

Muld, vesi, inimesed, tehnoloogiad

Mida meil veel ei ole?

**Nutikad ja kõrge lisandväärtusega jätkusuutlikud
väärtusahelad**

nende komponentide vahel – tööstusrevolutsiooni
kolmas etapp

– biomajanduse ajastu

Mis meil veel on?

Eesti kalanduse strateegia
Eesti vesiviljeluse sektori arengustrateegia
Koolidele koolipiima jagamise kava riiklik strateegia
Eesti vesiviljeluse mitmeaastane riiklik tegevuskava
Põllumajandussektoris kliimamuutuste leevendamise ja vähendamise tegevuskava
Eesti teadus- ja arendustegevuse strateegia
Programm "Põllumajanduslikud rakendusüriingud ja arendustegevus
Põllumajandusteaduste arengukava
Looduskaitse arengukava
Riigi jäätmekava
Eesti piimanduse strateegia
Eesti metsanduse arengukava
Eesti energiamajanduse arengukava
Programm "Põllumajanduskultuuride geneetilise ressursi kogumine ja säilitamine
Eesti maaelu arengukava
Arengukava "Eesti Toit"
Teravilja arengukava
Eesti merenduspoliitika
Mees tootmise ja turustamise arendamise Eesti riiklik programm
Rohvastiku tervise arengukava
Programm "Sordiaretusprogramm"
Seemnemajanduse arengukava
Transpordi arengukava
Eesti keskkonna strateegia
Eesti 2030+ Üleriigiline planeering
Eesti taastuvenergia tegevuskava
Eesti regionaalarengu strateegia
Toimekoitsevahendite säästva kasutamise tegevuskava
Lihaveise sektori arengukava
Eesti aiandussektori arengukava
Eesti ettevõtluse kasvustrateegia
Eesti mahepõllumajanduse arengukava

Ja need on ainult põllumajandusega rohkem või vähem seotud erinevad arengudokumendid, mitte aga biomajandusega terviklikult...

Potentsiaali ju on...

Eesti:

Kogupindala 45227 km²

Aastakeskmine temperatuur +6,8°C (jaanuaris -5,2°C; juulis +17,7°C) (2013)

Kasutatav põllumajandusmaa 965970 ha, ca 88,7% on sellest tootmises kasutatav maa (sellest 35% on püsirohumaat) (2014)

Isevarustus – piim 172,2%; liha 90,2%; teravili 165,3%; munad 68,3%; kartul 86,1%; köögiviljad 58,5%; marjad ja puuviljad 10,5% (2013)

Põllumajanduse, metsamajanduse ja kalapüügi osakaal tööhõives ca 4,3% (ca 26,5 tuhat hõivatut) (2013)

Põllumajanduse, metsamajanduse ja kalapüügi lisandväärtuse osatähtsus kogu toodangu lisandväärtuses on 3,6% (2013)

Põllumajanduse, metsamajanduse ja kalapüügi toodangu väärtus ca 1547,0 mln eurot (2013)

Pea pool Eesti maismaast on mets (48,2%), sellest majandatavaid metsi ca 75%, (2013)

Eestis on keskmiselt 1,7 ha metsa ühe inimese kohta (2013)

Metsa ja puidu väärimine 4,9% (metsamajandus sellest 1,6%) SKP-st (2012)

Taastuvenergia osakaal elektrienergia kogutarbimisest 13,5 protsenti, sellest 57% biomass, biogaas ja jäätmed (2014 II kvartal)

Taastuvenergia osakaal transpordisektoris ca 1% (2010)

Valikute küsimus – kuhu liigub Eesti?

Tänane seis?

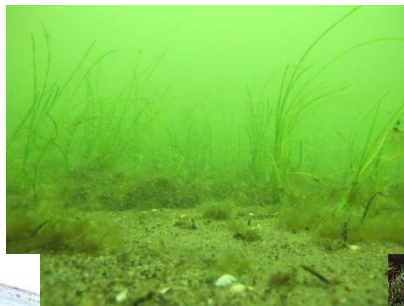
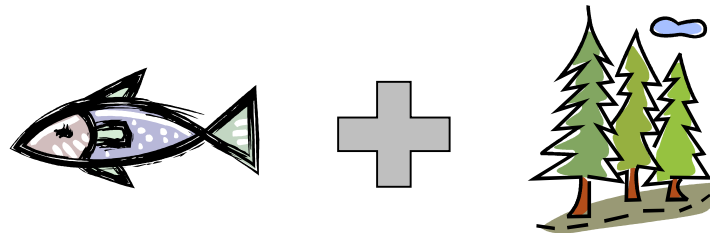
Aga tulevik?

Majanduslik kasu?

Aga jätkusuutlikkus?

Aga mis siis, kui...1+1= palju?

Valikute strateegia: Eesti biomajandus 2015-2030

(strateegia eelnõu ettepanek on koostamisel)

Strateegia koostamise eesmärk:

(vastavalt eelnõu ettepanekule)

Strateegia koostamise põhieesmärk on luua erinevaid valdkondi siduv strateegiline raamistik, mis **inimeste heaolu kasvu** nimel aitab muuta **biomassi tootmise ja kasutamise** võimalikult **efektiivseks** ja samas **keskkonnasäästlikuks, väärindades** seeläbi maksimaalselt olemasolevat **maa- ja veeressurssi**.

Strateegia koostamise protsessi tulemusena selguvad:

Väärtusahela põhised eesmärgid:

- Eesti maa- ja veeressurssi kasutavate tööstusharude terviklike väärtusahelate selgitamine, väärtusahelate lisandväärtuse maksimeerimisvõimaluste selgitamine;
- Eesti maa- ja veeressurssi kasutavate tööstusharude lisandväärtuse kasvatamist takistavate asjaolude selgitamine (õiguslikud, majanduslikud aspektid), lahendusvariantide väljatöötamine.

Strateegia koostamise protsessi tulemusena selguvad:

Organisatsioonilised eesmärgid:

- Erinevate sidusstrateegiate ja rakendusmeetmete vasturääkivuste selgitamine, vasturääkivuste ja ebakõlade harmoniseerimine;
- Erinevate sidusstrateegiate ja rakendusmeetmete eesmärkide harmoniseerimine ning osapoolte mobiliseerimine harmoniseeritud eesmärkide täitmiseks.

Strateegia koostamise protsessi tulemusena selguvad:

Eesti ühiskonna arenguga seotud eesmärgid:

- Biomajandusega seotud valdkondlike alternatiivsete stsenaariumide kirjeldamine, stsenaariumide rakendamisega seotud otse- ja välismõjude selgitamine;
- Stsenaariumide üksiktegevuste ja majanduse konkurentsivõime vaheliste seoste loomine;
- Stsenaariumide rakendamise mõju selgitamine inimeste heaolu tagamiseks sh majanduse konkurentsivõimele, looduskeskkonnale, inimtervisele ning toidujulgeolekule.

Strateegia koostamise protsessi tulemusena selguvad:

Teadus- ja arendustegevuse valdkonnapõhine korraldusvajadus, ekspertide kaasatus valdkonna edendamiseks:

- Bioressursi hindamiseks ja stsenaariumide koostamiseks ja nende rakendamise otse- ja välismõjude hindamiseks ning valdkondliku teadmise paremaks kaasamiseks võetakse kasutusele vikipõhine veebiplatvorm;
- Valdkondliku teadus- ja arendustegevuse kava koostatakse lähtudes valdkondlike stsenaariumide prioriteetsetest arendussuundadest.

Mis siis tegelikult juhtub ehk valik strateegia rakendamise võimalikest oodatavatest tulemustest

- Eesti maa- ja veeressurssi on biomassi toodangu kaudu efektiivselt ja keskkonnasõbralikult kasutatud ning maksimaalselt vääringdatud, inimeste heaolu on kasvanud.
- Eesti toidujulgeolek on tagatud, sõltuvus imporditavatest põhitoiduainetest on vähenenud; toiduainete eksport on kasvanud.
- Sõltuvus taastumatutest ressurssidest on vähenenud; Eesti energiajulgeolek bioressursside mõjul on kasvanud.

Mis siis tegelikult juhtub ehk valik strateegia rakendamise võimalikest oodatavatest tulemustest

- Jäätmete ladustamine on jäätmete taaskasutuse suurendamise ja jäätmetekke vähenemise mõjul vähenenud; Jäätmete väärindamine jäätmete taaskasutamisel on suurenenud.
- Eesti biomajanduse edendamisel on lähtutud uuematest teadus- ja arendustegevuse tulemitest ja on üks eestvedajatest rahvusvaheliselt biomajanduse arengusuundade loomisel.
- Eestis on biomajandussektori arengu tulemusel kasvuhoonegaaside heitkoguste kasvu suurenemine pidurdunud; Prognoositavast kliimasoojenemisest tulenevad väljakutsed on ära kasutatud ja ebastabiilsest kliimast tulenevad riskid on maandatud.
- Biomajandussektori tulemusel on paranenud tööhõive maapiirkondades ning tasakaalustunu Eesti regionaalareng.

Eelnõu ettepanek ootab teie kommentaare

<http://www.agri.ee/et/eesmargid-tegevused/biomajandus>

arvestades kasutamise
konkurentsivõime
selle potentsiaali **strateegia**
koostamiseks **ka** ressursside puudub
ning eesmärgid arendustegevuse tööhõive
kasutada koostamise arengukava
biomajandus **sh** valdkondlike Euroopa maa **mis**
Eestis osakaalu lisaks aastani **kui** kasvu uute
see samas mõju KHG inimeste biomassi
osas arengu kasutamine kogu jätkusuutlik arengukavade
miljonit **et** üks kus nimetatud sellest järele teiste
nende eesmärkide välja teadus Probleemid
Eesti ja ei Majandus muu energia EL
ELi riigi **seotud** seeläbi Seos osakaal
oma tootmise oluline analüüs
maailmas jäätmete tulenevalt kuid erinevate
eesmärk toidu valdkonda majanduse nii seoses
võimalused võimalusi valdkonna eeldused
hulgas biomajandusega lisandväärtusega
tootlikkuse aastal isevarustatuse strateegias
maaressursi valdkondade metsanduse
põllumajandus **biomajanduse**
biotehnoloogia

PÕLLUMAJANDUS-
MINISTEERIUM

Aitäh!

Ants Noot

Ants.Noot@agri.ee